

Dosarul nr. 2rh-58/23
2-16017384-01-2rh-24082023

Prima instanță: Judecătoria Cahul (sediul central), (jud. I. Gorlenco)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. G. Colev, Șt. Starciuc, A. Curdov)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. T. Chișca-Doneva, M. Ghervas, E. Cobzac, V. Boico, S. Filincova)

Î N C H E I E R E

22 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Mariana Pitic
Aliona Donos
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând cererea de revizuire depusă de Agenția „Moldsilva”,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către
Agenția „Moldsilva”, intervenient accesoriu de partea reclamantului Inspectoratului
Ecologic de Stat și ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Silva-Sud Cahul”,
împotriva SRL „Vas Internațional Plus” cu privire la rezilierea contractului de
arendă a fondului forestier și a acordului adițional, încasarea prejudiciului cauzat
fondului forestier, evacuarea obiectelor construite pe terenul fondului forestier și
restabilirea fondului forestier ocupat de construcții,
împotriva deciziei din 03 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, prin care
a fost respins recursul declarat de Agenția „Moldsilva” și menținută decizia din 27
februarie 2020 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă:

La 09 septembrie 2016, Agenția „Moldsilva” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva SC „Vas Internațional Plus” SRL cu privire la rezilierea
contractului de arendă a fondului forestier în scop de recreere nr. 290 din 05
noiembrie 2010, încasarea prejudiciului cauzat fondului forestier în sumă de 540 000
de lei, obligarea SC „Vas Internațional Plus” SRL să evacueze din cont propriu
obiectele construite pe terenul fondului forestier atribuit în folosință în scopuri de
recreere și restabilirea fondului forestier ocupat de construcții.

În motivarea acțiunii, a indicat că, între Agenția „Moldsilva” și SC „Vas
Internațional Plus” SRL, a fost încheiat un contract de arendă a terenurilor din fondul
forestier în scop de recreere cu nr. 290 din 05 noiembrie 2010.

Reclamanta a indicat că la 20 noiembrie 2015, de către reprezentanții ÎS

„Întreprinderea pentru silvicultură Silva-Sud Cahul” a fost efectuat controlul îndeplinirii condițiilor contractuale de arendă și ca rezultat a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenția silvică nr. 50 din 20 noiembrie 2015, stabilindu-se folosirea neautorizată a terenurilor din fondul forestier de către pârât. La 16 martie 2016, prin scrisoare a solicitat pârâtului ca în termen de până la 25 martie 2016 să achite prejudiciul în sumă de 540 000 de lei.

În instanță, Agenția „Moldsilva” a solicitat rezilierea contractului de arendă a fondului forestier în scop de recreere nr. 290 din 05 noiembrie 2010, încasarea prejudiciului cauzat fondului forestier în sumă de 540 000 de lei, obligarea SC „Vas Internațional Plus” SRL să evacueze din cont propriu obiectele construite pe terenul fondului forestier atribuit în folosință în scopuri de recreere și restabilirea fondului forestier ocupat de construcții.

Ulterior, pe parcursul examinării cauzei civile, la 30 ianuarie 2017, reclamantul a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat obligarea SC „Vas Internațional Plus” SRL să demoleze/demonteze și să evacueze din cont propriu obiectele construite pe terenul fondului forestier atribuit în scopuri de recreere și restabilirea fondului forestier atribuit în folosință în scopuri de recreere și restabilirea fondului forestier ocupat.

Tot, la 30 ianuarie 2017, reclamanta a depus cerere privind mărirea cuantumului pretențiilor, în temeiul art. 60 Cod de procedură civilă, prin care a solicitat constatarea nulității acordului adițional nr. 1/290-10 din 29 iulie 2015 la contractul de arendă nr. 290 din 05 noiembrie 2010.

În susținerea acesteia a invocat că, la 29 iulie 2015, între Agenția „Moldsilva” și SC „Vas Internațional Plus” SRL, a fost încheiat acordul adițional nr. 1/290-10 la contractul de arendă nr. 290 din 05 noiembrie 2010, fiind modificat doar obiectul contractului de arendă nr. 290 din 05 noiembrie 2010, mai exact scopul arendeii a fost completat „în scop de recreere și acordarea serviciilor de depozitare, prelucrare, încărcare-descărcare pentru diverse produse forestiere, agricole și altele, precum și amenajarea unui debarcader și unei platforme”.

Potrivit pct. 1 din Regulamentul privind atribuirea în folosință a terenurilor din fondul forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.187 din 20 februarie 2008, terenurile din fondul forestier se atribuie în folosință în scopul gospodăririi cinegetice și/sau recreere.

Potrivit pct. 2 din Regulament, prin recreere se subînțelege - acțiuni de a se odihni, a se însănătoși, prin poposire pe terenurile fondului forestier, sub următoarele forme: curativ-culturale, turism, camping, agrement, pescuit, sport, alte forme de odihnă, care contribuie la restabilirea sănătății organismului uman și nu contravine legislației.

Potrivit aceluiași Regulament, arendașul are dreptul să construiască, în modul stabilit și în conformitate cu legislația în vigoare, cu aprobarea arendașului și în baza unui aviz pozitiv eliberat de organul central de mediu al administrației publice, obiecte de importanță socială și de gospodărire, încăperi legate de folosirea terenului forestier, să instaleze garduri și alte construcții pentru limitarea accesului, precum și pentru asigurarea securității vizitatorilor în terenuri arendate. Modificarea obiectului contractului de arendă prin completarea acestuia și stabilirea că obiectul contractului

atribuit în arendă în baza Regulamentului privind atribuirea în folosință a terenurilor din fondul forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 187 din 20 februarie 2008, este „acordarea serviciilor de depozitare, prelucrare, încărcare/descărcare pentru diverse produse forestiere, agricole și imperative invocate mai sus”. Aceste norme imperative au fost stipulate și în contractul de arendă nr. 290 din 05 noiembrie 2010.

Prin încheierile Judecătorei Cahul, sediul central, din 11 noiembrie 2016 și 20 ianuarie 2017, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii de partea reclamantului Inspectoratul Ecologic de Stat și Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru silvicultură Silva-Sud Cahul”.

Prin hotărârea din 11 aprilie 2017 a Judecătorei Cahul, sediul central, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară din 25 mai 2017 a Judecătorei Cahul, sediul Central, a fost respinsă ca neîntemeiată pretenția reclamantului Agenția „Moldsilva” cu privire la constatarea nulității acordului adițional nr. 1/290-10 la contractul de arendă din 29 iulie 2015.

Prin decizia din 16 februarie 2018 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de către Agenția „Moldsilva” și a fost menținută hotărârea din 11 aprilie 2017 a Judecătorei Cahul, sediul central.

Prin decizia din 14 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Agenția „Moldsilva” și a fost casată integral decizia din 16 februarie 2018 a Curții de Apel Cahul, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Cahul, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul depus de către Agenția „Moldsilva” și a fost casată integral hotărârea Judecătorei Cahul, sediul central, din 11 aprilie 2017 și hotărârea suplimentară a Judecătorei Cahul, sediul central din 25 mai 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Agenția „Moldsilva”. A fost reziliat contractul de arendă a fondului forestier în scop de recreere nr.290 din 05 noiembrie 2010, încheiat între Agenția „Moldsilva” și SRL „Vas Internațional Plus”. A fost obligată SRL „Vas Internațional Plus” să evacueze din cont propriu obiectele construite pe terenul fondului forestier atribuit în folosință în scopuri de recreere și restabilirea fondului forestier ocupat de construcții. A fost respins capătul de cerere privind încasarea de la SRL „Vas International Plus” în beneficiul Agenției „Moldsilva” prejudiciul cauzat fondului forestier în sumă de 540 000 de lei, ca fiind neîntemeiat.

Prin decizia din 09 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de SRL „Vas International Plus” și a fost casată integral decizia din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Cahul, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Comrat.

Prin decizia din 27 februarie 2020 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul declarat de către Agenția „Moldsilva” și menținută hotărârea din 11 aprilie 2017 a Judecătorei Cahul, sediul central.

Prin decizia din 03 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Agenția „Moldsilva” și menținută decizia din 27 februarie 2020

a Curții de Apel Comrat.

La data de 24 august 2023, Agenția „Moldsilva” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 03 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat admiterea cererii de revizuire; casarea integrală a deciziei din 03 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Comrat.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că Actul de primire-predare a terenului din fond forestier, care face obiectul contractului de arendă nr. 290 din 05 noiembrie 2010, a fost semnat între IS Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Sud” Cahul, care nu are calitate de arendator în baza contractului, or, potrivit pct. 1 din contract este stipulat că, arendatorul transmite în arendă, iar arendașul primește contra plată terenul fondului forestier. În contradicție fiind și pct. 23, care stipulează că prezentul contract intră în vigoare din data semnării lui, terenul fondului forestier dat în arendă, va fi transmis de către entitatea subordonată în termen rezonabil, totuși calitatea de entitate subordonată nefiind definită în conținutul contractului. Iar, contractul de arendă fiind semnat între două părți: arendator fiind Agenția „Moldsilva”, iar arendașul SRL „Vas Internațional Plus”. Respectiv la transmiterea defectuoasă arendașul nu a participat.

Revizuenta a notat că aceste circumstanțe esențiale la semnarea contractului nr. 290 din 05 noiembrie 2010 cât și a actului de primire-predare nu au fost examinate de către instanțele de judecată în fond, dar ele au importanță majoră la soluționarea multiaspectuală a prezentei cauze.

Studiind cererea de revizuire în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.452 alin.(1¹) Codul de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Revizuirea s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, mutatis mutandis, Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, 19 aprilie 2007, parag. 72 – 75, Eriksson vs Suedia, 12 aprilie 2012, parag. 66, 72, Pönkä vs Estonia, 8 noiembrie 2016, parag. 33 – 34).

Potrivit art.453 alin.(1) lit. a) Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În corespundere cu art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta

dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În conformitate cu art.451 alin.(1) Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Verificând temeinicia motivelor de revizuire invocate în cererea de revizuire depusă de Agenția „Moldsilva” raportată la prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că temeiurile invocate în cererea de revizuire depusă împotriva deciziei din 03 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție nu sunt concludente și rezidă din interpretarea greșită a acestor prevederi legale.

Or, argumentele prezentate în susținerea cererii de revizuire nu constituie circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuintei la data examinării cauzei în ordine de recurs.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, Agenția „Moldsilva” nu a prezentat probe, ce ar demonstra cu certitudine existența unor circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuintei la data examinării cauzei.

De altfel, instanța de revizuire menționează că, Agenția „Moldsilva” a manifestat un rol activ la examinarea cauzei, prin expunerea opiniei sale în cererea de recurs, care a fost luată în considerare de către instanța de recurs la examinarea cauzei și care conține aceleași argumente reflectate de revizuintă în prezenta cerere de revizuire. Mai mult, actul de predare-primire a terenului din fond forestier, la care face trimitere revizuinta ca circumstanță nouă, a fost semnat ca anexă a contractului de arendă nr. 290 din 05 noiembrie 2010, care a și constituit obiectul prezentei cauze.

Prin urmare, aspectele invocate de către Agenția „Moldsilva” în cererea de revizuire reflectă caracterul unor critici, prin care se urmărește retractarea unui act de dispoziție judecătoresc, revizuinta exprimându-și nemulțumirea față de soluția conținută în decizia din 03 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost respins recursul declarat de Agenția „Moldsilva” și menținută decizia din 27 februarie 2020 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respins apelul declarat de către Agenția „Moldsilva” și menținută hotărârea din 11 aprilie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul central, prin care acțiunea depusă de Agenția „Moldsilva” a fost respinsă ca neîntemeiată.

Revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale.

De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, iar competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

Pornind de la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere printre altele, că atunci când instanțele judecătorești

dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cazul Brumărescu contra României).

Principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare.

O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (cazul Roșca contra Moldovei).

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că admiterea cererii de revizuire depuse de Agenția „Moldsilva” împotriva deciziei din 03 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, în condițiile în care au fost formulate, ar încălca principiul securității raporturilor juridice și ar duce inevitabil la violarea art.6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană cu mai multe ocazii a menționat că dreptul la o instanță, garantat de articolul 6§1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului.

Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. România, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII). Acest principiu cere ca nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că argumentele invocate de Agenția „Moldsilva” în cererea de revizuire depuse împotriva deciziei din 03 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Agenția „Moldsilva” împotriva deciziei din 03 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Agenția „Moldsilva”, intervenient accesoriu de partea reclamantului Inspectoratului Ecologic de Stat și ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Silva-Sud Cahul”, împotriva SRL „Vas International Plus” cu privire la rezilierea contractului de

arendă a fondului forestier și a acordului adițional, încasarea prejudiciului cauzat fondului forestier, evacuarea obiectelor construite pe terenul fondului forestier și restabilirea fondului forestier ocupat de construcții.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Mariana Pitic

Aliona Donos

Diana Stănilă

Ion Malanciuc